เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

รากแก้วของกรรมฐาน

พระกรรมฐานรู้สึกจะมากทางภาคอีสานและมากเรื่อยมา เพราะรากแก้วของกรรมฐานในสมัยปัจจุบันก็อยู่ที่ภาคอีสานเป็นพื้นฐาน หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เป็นรากฐานของกรรมฐานมานาน เพราะฉะนั้นบรรดาลูกศิษย์ลูกหาที่ต้องการอรรถธรรมจริง จึงต้องหมุนหาครูหาอาจารย์ซึ่งเป็นที่แน่ใจได้ แล้วก็ไม่พ้นหลวงปู่ทั้งสององค์นี้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ท่านไม่ค่อยเทศน์ เงียบแต่ว่าไม่เทศน์ถ้าจะเทศน์ก็พูดเพียงสองสามประโยคแล้วหยุดเลย สำหรับหลวงปู่มั่นการเทศนาว่าการทุกสิ่งทุกอย่างอยู่นั้นหมดเลย ธรรมทุกขั้นอยู่นั้นหมด ออกจ้า ๆ เลย

จากนั้นมาบรรดาลูกศิษย์ลูกหาที่ไปศึกษากับท่านทั้งสององค์นี้มา ก็กลายเป็นครูเป็นอาจารย์ของพระทั้งหลายต่อมาเรื่อย ๆ ดังที่เราเห็น เช่น อาจารย์นั้น อาจารย์นี้ออกจาก เฉพาะอย่างยิ่งหลวงปู่มั่น ออกจากนี้ เรียกว่ามีอยู่ทั่วประเทศไทยทุกภาค บรรดาที่ได้รับจากครูบาอาจารย์ที่ท่านศึกษามาจากหลวงปู่มั่น ยกตัวอย่างเช่น หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ขาว หลวงปู่คำดี เหล่านี้มีแต่ออกจากนี้ล้วน ๆ เลย นี่เราพูดเพียงเอกเทศนะ ทีนี้แต่ละองค์ ๆ นี้ลูกศิษย์มากน้อยเพียงไรมาศึกษาอบรม แล้วก็แตกกระจายออกไป ซึ่งก็มีอยู่ทุกภาค ๆ เป็นรุ่นหลาน รุ่นลูกก็คือลูกศิษย์ผู้ใหญ่ของท่าน รุ่นหลานก็เป็นลูกศิษย์ของลูกศิษย์ผู้ใหญ่อีกทีนึง แตกกระจายออกไป ถึงจะไม่ได้แบบฉบับของครูของอาจารย์ ก็พอเป็นร่องเป็นรอยบ้างก็ยังดี เรียกว่าฐานอนุโลม ดีกว่าไม่ได้ไปศึกษาอบรมมา

ตั้งแต่หลวงปู่สิงห์ จังหวัดนครราชสีมา ที่สร้างวัดสาลวันขึ้น นั่นเป็นลูกศิษย์ผู้ใหญ่ของท่าน เท่าที่เราจำได้ก็อาจารย์สุวรรณ ท่านเสียไปแล้ว แล้วก็ไล่เลี่ยกัน อาจารย์สุวรรณท่านเคยไปอยู่ทางท่าบ่อ เคยสนิทสนมกับเรา เพราะเราไปเที่ยวทางท่าบ่อ ไปพบกับท่านที่นั่น นี่เรียกว่าอาจารย์สุวรรณ คู่เคียงกันกับหลวงปู่สิงห์ วัดสาลวัน หลวงปู่มหาปิ่น เป็นน้องของหลวงปู่สิงห์ เป็นเจ้าอาวาสวัดศรัทธารวม ด้านตะวันออกโคราชติดกัน แต่ก่อนอยู่ชานเมืองไป ห่างจากตัวเมืองไปประมาณ ๒ กิโล เดี๋ยวนี้มันจะกลายเป็นใจเมืองเข้าไปแล้ว บ้านครอบหมด นี่ก็องค์หนึ่ง นอกจากนั้นเราก็จำไม่ค่อยได้ ลูกศิษย์ผู้ใหญ่ของท่านมาหาหลวงปู่แหวนอย่างนี้ ไล่เลี่ย ๆ กันมา

แต่ก่อนท่านอยู่ในป่าจริง ๆ เพราะหลวงปู่มั่นท่านไม่ได้ออกมานอก ๆ นา ๆ ง่าย ๆ ท่านอยู่ในป่า ๆ จากป่าก็ภูเขา ออกมาตีนเขาตีนอะไร ถ้าไม่ใช่อยู่ภูเขาก็ต้องอยู่ในป่า ส่วนมากท่านจะอยู่ในภูเขา เอาจริงเอาจัง นี่ละต้นเป็นอย่างนั้น ทีนี้เวลากิ่งก้าน

แตกแขนงออกไปมันก็ปลอมก็แปลมไปเรื่อย ๆ อย่างนั้น อย่างเรานี่เป็นวาระสุดท้ายท่านจริง ๆ เรานี้เรียกว่าเหลนก็ถูก เรานี่เป็นรุ่นเหลนไป หรือยก ๆ ขึ้นบ้างก็ว่าหลาน แต่ไม่เต็มใจนัก ถ้าว่าเหลนนั้นจะพอดี เพราะครั้งสุดท้ายของท่าน ลูกศิษย์ต้น ที่สอง ลำดับมาที่สาม สุดท้ายก็น่าจะเป็นอย่างพวกเรานี้

ต้นจริง ๆ ก็ท่านอาจารย์สิงห์ อาจารย์สุวรรณ แล้วต่อเนื่องมาท่านอาจารย์ฝั้น เกี่ยวโยงกันมาตลอดนะเรื่อยมา แล้วก็ค่อยต่อกันมา ๆ ครูอาจารย์ทั้งหลายเหล่านี้ได้รับการอบรมมาแล้วมาเป็นหลักเป็นเกณฑ์ก็แนะนำสั่งสอน เป็นหลานไปละนะ เราจะอยู่ในขั้นหลานนี่ละ หลานกับเหลนนี้แย่งตำแหน่งกันอยู่ จากนั้นก็เหลว เข้าใจไหม มาลูกมาหลานมาเหลนแล้วก็เหลวไปเลย ถ้าพูดตามบรรดาครูบาอาจารย์ทั้งหลายนี้ เราพูดตามหลักความจริง มาพูดให้เราฟังเองก็มี แล้วเราสืบถามไปก็มี บรรดาลูกศิษย์ที่หัวดื้อนะ เหลนตัวนี้ดื้อกว่าทุกหัว เท่าที่ทราบมาไม่มีองค์ไหนจะกล้าถกเถียงกับท่านเหมือนอย่างเรานี้ เราก็ยอมรับ เพราะเราก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ

คำว่าถกเถียงนี้หมายถึงหาเหตุหาผล หาหลักหาเกณฑ์ หาความแยบคาย ไม่ใช่อะไร ที่จะไปมีทิฐิกับท่านบอกว่าเม็ดหินเม็ดทรายไม่มีเลย ถึงจะฟัดกันจนเหมือนว่าเวทีถล่มก็มีแต่อันนั้นล้วน ๆ เรื่องทิฐิมานะถือว่ามีแพ้มีชนะเรียกว่าเม็ดหินเม็ดทรายหนึ่งไม่มีสำหรับเรานะ แต่เรื่องธรรมเป็นอย่างนั้น เอากันทีไรเหมือนฟ้าดินถล่ม ก็มีลูกศิษย์คนนี้ละดื้ออยู่นะ ดื้อหาเหตุหาผลไม่ใช่ดื้ออะไร องค์เหล่านั้นท่านเรียบ ๆ ตามนิสัยของท่าน ถึงจะมีเด็ดก็ไม่มากนัก แต่เรานี้ไม่ทราบว่าอะไร รวมอยู่นี้หมดเลย เป็นเหมือนพ่อกับลูกก็เป็น เป็นนักเลงโตฟัดกันเลยก็เป็น เวลาขึ้นเวทีนี่ซัดกันเลย เวลาอยู่ธรรมดาก็เหมือนพ่อกับลูก เป็นอย่างนั้นนะ

จะว่าเป็นตามนิสัยอะไร มันสนิทในใจอย่างไรก็แสดงออกตามความสนิทใจระหว่างท่านกับเรา เราก็มีของเราอันหนึ่ง ท่านก็มีของท่านอันหนึ่ง ซึ่งจะเชื่อมโยงถึงกันเรียกว่าจะสนิทกันมากน้อยเพียงไรมันก็มีเครื่องเกี่ยวโยงกัน ระหว่างจิตกับจิต มันก็เป็นไปในนั้นแหละ เราจึงได้ยกให้เลย เท่าที่ผ่านครูบาอาจารย์ทั้งหลายมา เราไม่ได้ประมาทท่านนะตามที่เราเคยผ่านมา เพราะเรานี้เป็นนักล่าอาจารย์องค์หนึ่ง ไม่ใช่เล่นนะ ล่าจริง ๆ เสาะแสวงหาครูหาอาจารย์ ดูภายนอกเช่นการประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัย กิริยามารยาทก็ยกเป็นนิสัยของท่านของเราเสีย แต่ส่วนที่ตายตัวคือหลักธรรมหลักวินัย ความประพฤติหน้าที่การงานเกี่ยวโยงกับธรรมวินัย นี่จะดูตอนนี้สมควรจะพักไปเท่าไรก็พักไป ดูไปสังเกตไป แล้วก็มาจับติดเอาหลวงปู่มั่นนี้ เรียกว่าจับติดเลย ไม่มีปล่อยเลยจนกระทั่งวันท่านจากไป อันนี้เรียกว่าจับติดเลยไม่ปล่อย

เพราะมันจับติดมาตั้งแต่แรกแล้ว ตั้งแต่พระท่านมาเล่าให้ฟังว่า เรื่องการดุการด่านี้ เราถามว่า ไหนได้ทราบว่าท่านอาจารย์มั่นท่านดุด่าเก่งใช่ไหม โอ๋ย อย่าว่าแต่ดุด่าเลย พอขับท่านขับเลย นี่เริ่มเป็นผลบวก จับติดมาตั้งแต่บัดนั้นแล้ว พอขับท่านขับเลย ท่านไม่ได้รอใครทั้งนั้นว่างั้น นี่แทนที่จะกลายเป็นผลลบมันไม่ได้เป็นนะ ขึ้นภายในใจทันที เออ นี่ละอาจารย์เรา อย่างไรเราต้องไปหาท่านในไม่ช้า เพราะถามเรื่องราวทุกสิ่งทุกอย่าง ความเด็ดเดี่ยว เรื่องความพากความเพียรเรื่องกับหมู่กับคณะ ท่านไม่รับมากว่าอย่างนั้น เรื่องความพากความเพียร ความสงบงบเงียบ ความเด็ดความดุอยู่กับท่านทั้งหมด ว่างั้น ก็ยิ่งเข้าถึงใจ ๆ เรา จนขึ้นออกอุทานในใจ เออ ขนาดนี้ละนะ นี่ละอาจารย์ของเรา เราจะต้องไปในไม่ช้า

แล้วก็ประมวลมาที่ว่าท่านดุ นี่สำคัญจุดนี้ ท่านดุท่านขับอะไรอย่างนี้ เอาละจะไปดูเอง นั่นเอาตรงนั้นนะ เอาเราเป็นพยานของเราเอง ไปดูเอง ท่านจะดุแบบไหน ๆ ขับไล่แบบไหน ให้เราดูเองรู้เองเห็นเอง จะขับไล่ดุด่าว่ากล่าวใครก็ตาม หรือมาถึงเราก็ให้รู้เอง ท่านจะดุเราหรือขับไล่เราด้วยเหตุผลกลไกอะไรให้รู้เอง จับติดเลยนะ ติดแล้ว ๓ วันเห็นไหมล่ะ พอได้ทราบจากพระเท่านั้นอยู่ได้ ๓ วันเตรียมของปิ๋งปั๋งไปเลย ไปก็ผางเลยจริง ๆ มีแต่ผลบวกนะแปลกอยู่ พอไปที่ว่า ใครมานี่ ที่พูดนั่น ผม กระผม อันผม ๆ ขึ้นทันทีเลยนะ โถ เสียงลั่นเลย เดินจงกรมอยู่เงียบ ๆ ข้างศาลา ศาลาเล็ก ๆ

เรากำลังไปยืนเถ่อดูศาลา เทียบเคียงศาลา ว่าหลวงปู่มั่นท่านก็เป็นพระผู้ใหญ่จึงมาเทียบถึงเรื่องศาลา เลยคิดว่า นี่ถ้าเป็นกุฏิกรรมฐานก็รู้สึกจะใหญ่ไป ถ้าเป็นศาลารู้สึกจะมีเล็กไปบ้างว่างั้นนะ ยืนเถ่อดูมืด ๆ เข้าไปกลางคืน ท่านเดินจงกรมและยืนอยู่นี้ข้าง ๆ เราไม่เห็นท่าน ใครมานี่ บอกว่ากระผม โอ๋ย ขึ้นเลยทันที ผม ๆ ตั้งแต่คนหัวล้านมันก็มีผมตรงที่มันไม่ล้าน ฟังซิ แย้งซิ คนหัวล้านก็มีผมตรงที่มันไม่ล้าน นั่นฟังซิแย้งตรงไหน โอ๋ย ถึงใจ เปลี่ยนปุ๊บปั๊บเลยเทียว กระผมชื่อพระมหาบัว เอ้อ ก็อย่างนั้นซีท่านว่า นี่ผม ๆ ๆ ท่านแหย่เราไม่ลืมนะ ผม ๆ แม้แต่เด็กมันก็มีผม แน่ะเข้าไปอีกนะ ไปหาเด็ก ๆ ก็มีผมจริง ๆ เราตามทุกอย่าง เอ๊ ทำไมจึงพูดถูกต้องเอานักหนา ยิ่งเพิ่มผลบวก เห็นไหมล่ะ แทนที่จะเป็นผลลบกลัวท่านอะไร ๆ ไม่นะ กลับเป็นผลบวก ๆ

จากนั้นก็ดูไป เรื่องกลัว ๆ แต่เหตุผลนะสำคัญ กลัวขนาดไหนก็กลัวเถอะกลัวท่าน กิเลสมันจะลากหนีเข้าใจไหม มันกลัวท่าน ธรรมก็ลากเราไปตั้งแต่ต้นแล้วนี่ นี่ละคืออาจารย์ของเรา นี่คือธรรมลากเราไป ธรรมนี้ก็มาทันที ไม่ไป ไปไหนก็ไม่ไป เราได้พิจารณาเรียบร้อยแล้วตั้งแต่ต้น เอาให้ถึงเหตุถึงผล จากนั้นก็ขอถวายตัวต่อท่านเลยให้เป็นครูเป็นอาจารย์ในจิตใจของเรานะ เราจะอยู่กับท่านจนกระทั่งท่านจากไป มรณภาพ

ไปหรือเราตายไปถึงจะจากท่าน นอกจากนั้นก็ไปเที่ยวธรรมดาเป็นกาลเป็นเวลาแล้วกลับมา ถือท่านเป็นถิ่นฐานบ้านเรือน เป็นพ่อเป็นแม่ประจำบ้านนั้นเลย เป็นอย่างนั้นตลอดนะเราเรื่อยมา

ครั้นอยู่ไปนานเท่าไร ๆ ฟังเสียงท่านทั้งดีทั้งดุทั้งอะไรทุกอย่าง มีแต่ธรรมล้วน ๆ เอ๊ ชอบกล ๆ เราก็ปรับจิตของเราตลอด ก็เราไปภาวนานี่ ปรับจิต ๆ ระดับจิตก็ค่อยเข้ากับธรรมได้สนิท ท่านพูดท่านดุด่าว่ากล่าว สุดท้ายถ้าไม่ได้ฟังเสียงดุท่านวันนั้นไม่ได้ฟังธรรมะเด็ด ๆ เผ็ดร้อนนะ รู้สึกจะขาดอะไรอยู่ ถ้าได้ยินเสียงท่านดุ นั่นคือธรรมจะออกเวลานั้น เด็ดเท่าไรยิ่งออก มีแต่ธรรมล้วน ๆ แม้ที่สุดเวลาประชุมจะเทศน์ ก็รู้อยู่ว่าวันนี้ท่านจะประชุมเทศน์ พระเณรกระหยิ่มยิ้มย่องที่จะได้ฟัง เราก็เต็มหัวใจเราเหมือนกัน ไปฟังเทศน์ท่าน ถ้าท่านเทศน์ธรรมดาท่านเทศน์ตั้งแต่พื้น ๆ ถึงนิพพาน ๆ มันก็รู้สึกว่าอะไรอยู่นั้นแหละ คือไม่เหมือนท่านโป้งป้างออกมา เป็นอย่างนั้นนะ

พอฟังนานเข้า ๆ อุบายมันก็เกิดละซี ฟังหลายครั้งหลายหนเข้าอุบายก็เกิด จากนั้นก็มีเรื่องละที่นี่ ก่อนจะเทศน์พอขึ้นไป เรานั่นแหละปากเปราะกว่าเพื่อน ไปแล้วหากมีเรื่องนั้นบ้างเรื่องนี้บ้าง พูดอย่างนั้นอย่างนี้ พูดฉากไปทางโน้น ฉากไปทางนี้ แหย่ไปทางนู้นทางนี้ เดี๋ยวก็ไปโดนท่านเข้าละซี ท่านก็ หือ ขึ้นทันทีเลย บางทีว่า ไม่ใช่ นั่นเอาละนะ ได้แล้วถูกแล้ว ไปไขก๊อกถูกแล้ว ทางนี้ก็นิ่ง ท่านก็ลั่นออกมาเปรี้ยง ๆ นั่นละเทศน์ละนะ พุ่ง ๆ เลยเทียว อย่างนั้นถึงพริกถึงขิงถึงเหตุถึงผล จุใจเลย นั่น ธรรมะประเภทนั้นไม่ใช่ประเภทท่านเทศน์ธรรมดา เป็นประเภทที่ออกมาด้วยเหตุการณ์ต่าง ๆ สด ๆ ร้อน ๆ ออกมาอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย พุ่ง ๆ โอ๋ย ฟังเพลิน

ทีแรกท่านเทศน์ ๔ ชั่วโมงจบ วันไหนประชุมเทศน์ ๆ ๔ ชั่วโมงจบ ครั้นนานมาลดลง ๓ ชั่วโมงจบ จนกระทั่งวาระสุดท้ายนี้ ๒ ชั่วโมงจบ เทศน์ถึง ๒ ชั่วโมงแล้วจบ จากนั้นท่านก็ไม่เทศน์อีกเลย นี่เราพูดถึงเรื่องเทศน์ของท่าน เราไม่เคยเห็นใครว่างั้นเลย ไม่ว่าอุบายวิธีการต่าง ๆ นานา ความรอบคอบขอบชิด แหม จอมปราชญ์ ว่างั้นคือจอมปราชญ์สมัยปัจจุบัน เพราะเราไม่เคยเห็นใครจะเป็นอย่างท่าน การโต้การตอบการพูดจาอะไร เทศนาว่าการ ธรรมที่ท่านเทศน์ไม่มีในที่ไหน คัมภีร์ถึงจะมากต่อมาก ก็ไม่มีคัมภีร์ที่เป็นอย่างนั้น คือเต็มเนื้อเต็มน้ำเต็มรสเต็มชาติทุกอย่าง ออกมาสด ๆ ร้อน ๆ ในคัมภีร์เราอ่าน เราไม่ได้ประมาทคัมภีร์ มันเป็นลักษณะผิวเผิน ๆ ไปธรรมดา เป็นคำบอกเล่า ๆ เป็นธรรมดาไป แต่สำหรับท่านไม่ใช่บอกเล่า ถอดออกมาจากนี้(ใจ) จริง ๆ นี่น่า ๆ อยู่งั้น เหมือนอย่างว่าตาบอดหรือ ไม่เห็นหรือ ท่านอยากว่าอย่างนั้นละ สด ๆ ร้อน ๆ เมื่อฟังไปแล้วมันเข้าถึงใจปึ๋ง ๆ เลย

การเทศน์ก็ไม่มีใครเหมือน การโต้การตอบในภาคปฏิบัตินี้ก็ไม่มีใครเหมือน แต่ปัญหาต่าง ๆ ที่เขามาถาม ท่านไม่ได้เกี่ยวกับใครก็ไม่ได้โต้ได้ตอบอะไร โต้ตอบเฉพาะในวงปฏิบัติผู้ข้องด้วยธรรมะประเภทใดถามข้อใดมา ท่านจะตอบผาง ๆ เลย ทุกอย่างรอบหมดเลย เราจึงว่ามีองค์เดียวเลย ในชีวิตของเราจริง ๆ มีองค์เดียว หลวงปู่มั่นหมดเลย เรามอบกายถวายตัวท่านหมดทุกอย่างเลยไม่มีชิ้นเหลือ จะยังเหลืออะไรที่หึงหวงเอาไว้ไม่ลงท่านนี้ไม่มี หมดทุกอย่าง จึงเรียกว่าอาจารย์เอกขึ้นนั่งอยู่บนหัวใจเรา เราจึงไม่ได้ลืม มอบถวายท่านหมดทุกอย่างหลวงปู่มั่น แล้วก็ทำอย่างสมใจทุกอย่างด้วย การอุปถัมภ์อุปัฏฐากดูแลท่านทุกอย่าง เราก็มอบตัวของเราหมดเลย ความโง่ความฉลาดจะมียังไงก็ให้เข้าไปหาท่านหมด ผิดถูกชั่วดีหรือไม่เหมาะสมยังไงให้ท่านจี้มาเลย ทางนี้มอบให้หมดเลย การอุปถัมภ์อุปัฏฐากดูแลท่านใกล้ชิด

ยิ่งเวลาท่านป่วยอย่างนี้ตัดคอประกันเลยเทียว ไม่ให้ใครเข้าไปยุ่ง เราเท่านั้น การทำอย่างนี้เราไม่ได้หมายถึงว่าเราดูถูกเหยียดหยามหมู่เพื่อนนะ อย่างนั้นก็ไม่มี เรามีเพื่อท่าน เราไม่อยากให้อะไรไปขัดไปกีดไปขวางทางตาทางหูของท่าน ความขวางทางจิตใจท่าน เดี๋ยวไปทำเก้ง ๆ ก้าง ๆ แล้วท่านกับพวกเรามันต่างกันยังไง ก็จะไปกีดไปขวางท่าน สุดท้ายเราก็มอบเลย เราจะโง่เง่าเต่าตุ่นขนาดไหนเราเอาตัวเราประกันเลย มอบให้ท่านดุด่าว่ากล่าวเลย การดูแลรักษาทุกสิ่งทุกอย่างเราจะเป็นผู้ทำหน้าที่เอง เป็นอย่างนั้นนะ สำคัญอันนี้ ที่จะให้ใครไปทำแทนแต่ละอย่างนี้ โอ๊ย ต้องเลือกแล้วเลือกเล่านะเลือกพระ การที่จะให้ไปทำเวลาเราไม่อยู่หรืออะไรอย่างนี้ ต้องให้พระมาหาแล้วแนะบอกวิธีการต่าง ๆ ที่จะปฏิบัติต่อท่านยังไง ๆ ถึงจะปล่อยให้เข้าไปหาท่าน ถ้าธรรมดาสุ่มสี่สุ่มห้านี้ไม่ได้

ตามธรรมดาพระเณรก็ไม่กล้าอยู่แล้ว เราก็ไม่ต้องการให้เข้าไปยุ่งท่านอยู่แล้วอีกเหมือนกัน เพราะฉะนั้นจึงต้องเลือกเฟ้นพระเณรที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับท่าน ข้อวัตรปฏิบัติที่ใกล้ชิดท่าน ต้องได้คอยแนะพระองค์ที่ควรจะพอเป็นไปบ้าง คอยแนะ ๆ ไว้ นอกจากนั้นไม่มาเกี่ยวข้องแหละ ก็อยู่ห่าง ๆ ผู้ที่ใกล้ชิดกับท่านเป็นขั้น ๆ ต้องได้แนะนำสั่งสอนทุกอย่าง เวลาท่านป่วยยิ่งได้เข้มงวดกวดขัน ผู้ที่จะเข้าใกล้ชิดกับท่านเพราะเจ็บไข้ได้ป่วยต้องได้เกี่ยวกับพระกับเณรโดยตรง อันนี้ก็ต้องได้แนะนำตลอดเวลาเลย ท่านป่วยหนักเท่าไรเราเรียกว่าห่างไม่ได้เลยแหละ คอยแนะคนไหน ๆ เรื่อยไป อันนี้เราก็ทำเต็มกำลังความสามารถของเรา เรียกว่าความโง่ความฉลาดมีเท่าไร ก็เรียกว่าทุ่มลงไปถวายท่านหมดเลย อันไหนไม่ดีให้ท่านฟันออกตัดออก อันไหนดีท่านจะคัดเลือกไว้ก็แล้วแต่ท่านจะเห็นสมควร อันไหนไม่ดีให้ท่านตัดออกได้เลยสำหรับทุก

สิ่งทุกอย่างที่เราไปทำต่อท่านด้วยความโง่หรือความฉลาด มันก็จะเข้าหาท่านทั้งหมดนั่นแหละ เราปฏิบัติอย่างนั้นเรื่อยมากับท่าน

นี่เรียกว่าสุดหัวใจเรา การอุปถัมภ์อุปัฏฐากท่านด้วยการมอบกายถวายตัว ชีวิตจิตใจมอบหมดเลย ไม่มีเสียดายอะไรทั้งนั้น มอบกับท่านเลย เวลาจวนตัวเข้าเท่าไรยิ่งมอบตลอดเลย ท่านไม่นอนเราก็ไม่นอน ท่านเป็นยังไงเราก็เป็นอย่างนั้นอยู่ตลอด เรื่องเราจะเป็นอะไรไม่สนใจมัน มันจะชักตายลงต่อหน้าท่านก็ให้เห็น เช่นอย่างเจ็บเอว เวลานั่งมาก ๆ เอวเจ็บเหมือนจะขาดจะหลุด ไม่สนใจนะ เป็นอย่างนั้น เราจึงภาคภูมิใจที่ได้ครูบาอาจารย์อย่างหลวงปู่มั่น เทศน์สอนนี้แม่นยำ ๆ เพราะท่านรู้มาหมดแล้ว ครูอาจารย์ทั้งหลายจึงได้หลักได้เกณฑ์ ได้มาเป็นครูเป็นอาจารย์ต่อกันมาเรื่อย ๆ อย่างนี้

ทีนี้เมื่อครูอาจารย์ค่อยหมดไปสิ้นไป ๆ แล้วการปฏิบัติของพระของเณรก็ร่อยหรอ ๆ และเลวลง ๆ ได้ไม่สงสัยนะ อันนี้ที่เราวิตกวิจารณ์มาก วิตกวิจารณ์ตรงนี้ คือที่จะดีขึ้นมันไม่ค่อยมี มีแต่เลวลง ๆ เฉพาะวงกรรมฐานเวลานี้ก็เรียกว่าเราครอบอยู่หมด จะเลวขนาดไหนก็ยังฟังเสียงกันอยู่ เพราะเราครอบอยู่หมด บรรดาครูอาจารย์ของพระแต่ละวัด ๆ นี้ก็ล้วนแล้วแต่อยู่ในฐานะแห่งเป็นลูกศิษย์ของเราทั้งนั้น ครูบาอาจารย์มีความเคารพในเรา บรรดาลูกศิษย์ลูกหาก็ต้องฟังต้องพิจารณา แล้วครูบาอาจารย์เหล่านี้ก็ไม่มีองค์ไหนที่จะมาดูถูกเหยียดหยามไม่เคารพเราก็ไม่เคยเห็นมี ในบรรดาลูกศิษย์ที่ออกจากวัดป่าบ้านตาดไปอยู่วัดใด ๆ ก็ตาม ก็ไปด้วยความเคารพ อยู่ด้วยความเคารพด้วยกันหมด

ทีนี้เมื่อมีพระเณรเข้ามาเกี่ยวข้องที่เป็นอาจารย์นั้นน่ะ พูดเกี่ยวกับเรื่องเราเรื่องอะไร ๆ นี้ พระเณรก็จะได้ยินได้ฟัง ไม่ว่าดีว่าชั่วอะไรพระเณรก็จะได้ยินได้ฟังอยู่งั้นตลอดมา ทีนี้พระเณรก็มีความเคารพ ก็ไม่ค่อยเหลวแหลกได้ง่าย ๆ มีที่เคารพเลื่อมใสอยู่มันก็ไม่ค่อยเหลวไหลลงง่าย ๆ ถ้าไม่มีแล้วมันเหลวได้ง่ายนะ เหลวได้ง่ายมาก เพราะกิเลสมันฉุดมันลากตลอดเวลา พอพูดอย่างนี้แล้วเราก็ยังระลึกถึงท่านอาจารย์คำดี โอ๊ย ท่านอาจารย์คำดีนี้ท่านเป็นพระกตัญญู เป็นนิสัยกตัญญู เด่นมากนะท่านอาจารย์คำดี เป็นนิสัยกตัญญู เห็นได้ชัดตอนที่เราไปพักกับท่าน เราขโมยไปองค์เดียวก็ขโมยหนีจากหมู่เพื่อนมาจากห้วยทราย หาอุบายว่าจะมาเยี่ยมโยมแม่ ความจริงจะหนีออกไป ใครก็จะรุมมา จะไปรุมยังไงก็ไปเยี่ยมโยมแม่จะหาความสงบสงัดที่ไหน ก็แก้ตรงนั้น พระก็ไม่กล้ามา เราก็ได้มาองค์เดียว

ไปเยี่ยมโยมแม่แล้วจะไปไหนต่อไหนอีกเราก็ไม่บอก เอาโยมแม่เป็นทางเดินเพื่อออก ทีนี้ครั้นมาเยี่ยมโยมแม่ มาอยู่ ๒ คืนเท่านั้นแหละ เราไม่ลืม ก็ให้น้องชายเข้าไปบุ๊คตั๋วที่สถานีคำกลิ้ง แต่ก่อนรถยนต์รถเย็นอย่าไปถามหามัน ขึ้นรถไฟไปขอนแก่น

ทีนี้ก็สรุปเอาเลย เวลาไปพักกับท่านอาจารย์คำดี เราไม่พูดอะไรมาก พักกับท่านอาจารย์คำดี เวลาพระมาแจกอาหารก็ต้องเข้าหาครูบาอาจารย์ก่อน อาหารอะไรต้องแจกครูบาอาจารย์ก่อน แล้วก็แจกไปเป็นลำดับลำดา ทีนี้เราก็นั่งเป็นองค์ที่สองของท่าน พอเวลาพระเณรแจกเข้าไปท่านพูดกระซิบนะ ท่านไม่ได้พูดเสียงดัง กระซิบพระให้ระมัดระวังความหมายว่างั้น ท่านก็พูดสนุกในคำพูดของท่านดีเหมือนกัน พอพระเข้าไปจัดอาหารจะใส่บาตรท่าน เรานั่งอยู่นี้ ท่านกระซิบพระ เสือเห็นไหม ระวังเสือ เห็นไหม กระซิบนะ พอองค์ไหนมาคือไม่ใช่องค์เก่า องค์นี้มาจัดใส่บาตรแล้วองค์นี้ผ่านไปใส่บาตร องค์นั้นก็มาเข้านี้ปั๊บ คอยกระซิบอยู่เรื่อย ระวังเสือนะรู้ไหม ระวังเสือนะ มีแต่เสือ ๆ

เราก็หูดี ๆ นี่ใช่ไหม นั่งอยู่ไหนมันก็ได้ยินท่านพูดท่านกระซิบกัน ระวังเสือนะรู้ไหม อุ๊ย.ขบขันจะตาย ท่านพูดด้วยเจตนาหวังดี คือเสือคือตัวอำนาจบาตรหลวงใหญ่ทุกสิ่งทุกอย่างที่น่าเกรงขามน่ากลัวอยู่นั้นหมด ความหมายก็ว่างั้นเข้าใจไหม แต่ท่านบอกว่าเสือนั่นรู้ไหม ๆ เสือนั่น องค์ไหนเข้ามาเกี่ยวกับท่านท่านจะกระซิบนะ พอก้มเข้ามานี่ปั๊บ เสือนะนั่นรู้ไหม เราไม่ลืมนะ มีแต่เสือนั่นรู้ไหม พระเณรองค์นี้มาองค์นั้นเข้ามาจัดทางนั้นแล้วก็แจกไปเรื่อย องค์นั้นเอาของนั้นมาของนี้มาเรื่อย องค์ไหนมาท่านจะกระซิบ ๆ ให้รู้ตั้งแต่พระองค์ที่เข้ามา ให้ระวังนะนั่นเสือ เราก็เฉยเหมือนไม่รู้ไม่ชี้ นี้ละที่ขบขันนะ

ทีนี้ที่เวลาเทศน์อีกอันหนึ่งนะ อย่างท่านอะไร ที่เสียไปแล้ว ท่านสีทน กับท่านเผยอันนี้พูดเป็นเสียงเดียวกัน พูดแบบเดียวกันเลย เวลาเทศน์นี่ไม่ขึ้นก็ต้องตอนสุดท้ายรู้สึกว่าจะไม่ค่อยมีเว้นท่านอาจารย์นี่ ไม่ขึ้นต้นก็ต้องตอนสุดท้ายจนได้แหละ พระเณรเหล่านี้น่ะ ถ้าไปอยู่กับท่านมหาบัวไม่ถึง ๓ วันถูกไล่หมดเลย มีแต่ถูกไล่ ๆ คือท่านไม่มีการดุด่านะ กิริยามารยาทของท่านการดุนี่ไม่มี เวลาการดุของท่านไม่มี เรามีหรือไม่มีท่านก็รู้ท่านถึงพูดอย่างนั้น นี่ถ้าไปอยู่กับท่านมหาบัวไม่ถึง ๓ วันนะถูกไล่ออกจากวัดทั้งนั้นแหละ ท่านว่าอย่างนั้น จากนั้นก็พูดเป็นคติ การประพฤติปฏิบัติยังไง ๆ เรื่องของเราก็เป็นคติสอนพระ นี่เรียกว่าท่านเป็นพระกตัญญูมากนะ

หลวงปู่คำดี ท่านเป็นพระกตัญญูไม่ถือเนื้อถือตัว ถือเอาธรรมเป็นสำคัญ เวลานี้เห็นไหมล่ะครูบาอาจารย์ที่กล่าวมาเวลานี้หมดไปแล้วนะ ร่อยหรอแล้ว เดี๋ยวนี้ก็มีแต่เราเอาหัวค้ำฟ้าองค์เดียวในบรรดาลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นเรา อาจารย์เจี๊ยะก็อยู่โน้นเสียก็มีเราก็น่าจะเป็นเท่านี้ละมั้ง เรามองหาไหนไม่เห็นนะ มีอาจารย์เจี๊ยะกับเราเท่านั้น นอกนั้นตายหมดแล้วไม่เห็นมีองค์ไหน ยังที่ไหนบ้างนะ (โยม หลวงปู่เพ็ง วัดถ้ำกลองเพล ครับ) เอ่อ.ท่านเพ็ง ๆ เป็นเณร พอออกพรรษาแล้วก็จัดบริขารให้ไปบวชเป็นพระ

พอไปบวชกลับออกมาดูเหมือนได้ ๒ คืนหรือไงก็เอาท่านออกไปเลย เณรเพ็งนี้บวชเป็นพระกลับมาถึงวัดหนองผือได้ประมาณสัก ๒ คืนเท่านั้นก็เลยได้เอาท่านออกไปสกลนคร ท่านก็ไปเสียที่สกลนคร เอ่อ.ใช่ละ ท่านเพ็งองค์หนึ่ง นอกนั้นไม่เห็นมีนะ หมดจริง ๆ เรามองหาไม่เห็นว่าองค์ไหนบ้าง ก็มีเท่านั้นแหละ

นี่ละครูบาอาจารย์ล่วงไป ๆ ความอะไรที่เสียหายมันติดตามมาเรื่อย ๆ ความบกพร่องของพระของเณร ความเหลวแหลกจนกลายเป็นเรื่องแหวกแนวก็เป็นไปได้ เมื่อไม่มีครูบาอาจารย์คอยแนะนำสั่งสอน มีครูมีอาจารย์มันก็มีที่กลัว มีที่เคารพหิริโอตตัปปะ ความสะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรมอะไรมันก็มี ทีนี้ในเมื่อไม่มีครูอาจารย์คอยกระตุกอยู่เรื่อยมันก็เหลวแหลก ๆ ต่อไปก็กลายเป็นพระหน้าด้านไปเลย นี่ละที่วิตกวิจารณ์มากนะเวลานี้ ในวงกรรมฐานเวลานี้ก็เรียกว่ามีเราเอาหัวค้ำฟ้าแทนบรรดาพระสงฆ์ ที่ในวงกรรมฐานสายหลวงปู่มั่นก็คือเราครอบอยู่หมด ถึงไม่มาหาเราก็ตาม ความรู้สึกของท่านเหล่านั้นกับความรู้สึกของเราเองที่เกี่ยวข้องกับหมู่เพื่อน มันก็ครอบกันอยู่โดยดี ทีนี้ก็หมดไป ๆ จะทำยังไง

การแนะนำสั่งสอนหมู่เพื่อนให้ได้หลักได้เกณฑ์ เพื่อเป็นอรรถเป็นธรรมสั่งสอนหมู่เพื่อนต่อไป มันก็หาได้ยากนะ ไม่ใช่เล่น ๆ สอนพระที่จะให้ได้พระดีองค์หนึ่ง โถแทบเป็นแทบตายก็ไม่ได้ ย่นเข้ามามาสอนตัวของเราซิ สอนตัวของเรารายไหนก็มีแต่เหลวไหลโลเล แล้วผู้อื่นก็ต้องเป็นแบบเดียวกันอีก ก็มีแต่พวกเหลวไหล ๆ มันไม่ได้หน้าได้หลังนะ จึงได้เห็นแน่ชัดทีเดียวในเรื่องของกิเลสมันเก่งกล้าสามารถขนาดไหน ใครไปต่อกรกับมันนี้หงายทั้งนั้นแหละ หงายทั้งนั้นเลย ที่ให้มันหงายเพราะการต่อกรด้วยอรรถด้วยธรรมของพระนั้นไม่ค่อยจะมีนะ มีแต่ผู้ปฏิบัตินี้หงายทั้งนั้นแหละสู้มันไม่ได้

ของมันมีทั้งเปิดเผยมีทั้งลึกลับอุบายวิธีการต่าง ๆ ที่จะหลอกลวงโลกให้ล่มจมนี้มีแยบคายมากที่สุดไม่เกินกิเลส มีธรรมเท่านั้นที่เหนือกิเลส ธรรมนี้เห็นหมด ถึงได้ทราบกันชัดเจนว่ากิเลสนี้แหลมคม คือไม่มีอะไรโผล่ขึ้นมาเป็นคู่แข่งกับกิเลสว่าแหลมคมเช่นเดียวกัน ไม่เคยมี แย็บออกมาก็เป็นกิเลส ๆ ทั้งหมด ที่เห็นกิเลสก็คือธรรม ๆ เวลามันมืดมันก็ไม่มืดให้กิเลสตีหัวมันตลอดมันก็ไม่รู้ตัวนะ แต่เวลามันแจ้งแย็บออกทางไหนมันรู้ทันที ๆ จึงว่ามีธรรมเท่านั้นที่เหนือกิเลสนอกนั้นไม่มี ธรรมจึงเป็นธรรมชาติที่ลึกลับมาก ศาสดาที่มาตรัสรู้ก็นาน ๆ จะมีมาได้องค์หนึ่ง ได้ธรรมานุภาพมาปราบกิเลสของสัตว์โลกไปเป็นพัก ๆ

นี่ก็อยู่ในขั้นของพระพุทธเจ้าของเรา ใครจะเอามาปราบก็ปราบนะ กิเลสน่ะอย่าให้กิเลสปราบแต่เรา พระพุทธเจ้ายื่นมีดให้ เอ้า ฟาดหัวมันนะ ฟันหัวมันเลย บอก

ขนาดนั้นนะ ยื่นมีดให้ เอ้า.ฟันหัวมันเลย ฟาดไปยื่นด้ามให้มันฟาดหัวเราเลย มันเป็นอย่างนั้นนะเดี๋ยวนี้ พระพุทธเจ้าท่านยื่นมีดให้ เอ้า.ให้ฟันหัวมันเลย พอคว้ามีดจากเราได้แล้วก็ยื่นด้ามมีดให้กิเลสฟันหัวเรากลับมา นั่นน่ะฟังซิ เวลานี้เป็นอย่างนั้น กิเลสมันตีสะท้อน ๆ ไม่ทันนะ หงายไปทั้งนั้น ๆ เวลาสติปัญญาไม่ทันเป็นอย่างนี้ด้วยกัน แต่เวลาสติปัญญาทันหรือแก่กล้าสามารถเกินกิเลสไปโดยลำดับแล้วแป๊บ ๆ ๆ มันรู้กันทันทีขาดสะบั้น ๆ นี่ถึงกาลเวลาธรรมมีกำลังกิเลสนี้ขาดอย่างทันทีทันใด

แต่เวลากิเลสมีกำลังมองหากิเลสไม่เห็นแต่เราคอขาดแล้ว ๆ กิเลสตัดเอา ๆ พอธรรมมีกำลังทีนี้ตัดคอกิเลสก็แบบเดียวกัน แย็บพับขาดสะบั้น ๆ นี่หมายถึงเป็นอัตโนมัตินะ ไม่ได้ตั้งหน้าตั้งตาที่จะทำให้มันขาดสะบั้น แต่ธรรมเป็นของจริงกิเลสเป็นของจริง จริงต่อจริงมันเข้าถึงกันทันที ขาดสะบั้นไปทันที ๆ เวลากิเลสมีอำนาจมันก็ฟาดเราขาดสะบั้นไปทันที เวลาธรรมมีอำนาจก็ฟาดกิเลสขาดสะบั้นไปทันที เป็นอย่างนั้นนะ ถึงธรรมขั้นนี้แล้วโอ๊ย.ไม่อยากจะพูดให้ใครฟังนะ คือผู้พูดก็ไม่อยากจะพูดเสียด้วย จะให้เข้าใจได้ยังไง ต่อเมื่อธรรมก้าวเข้าไปเกี่ยวโยงกันใกล้เคียงกันแล้ว ทางนั้นจะออกรับกันทันที ๆ ถ้ายังไม่ถึงขั้นเกี่ยวโยงพูดก็ไม่อยากจะพูด ก็ไม่ทราบจะพูดหาอะไร พอมันเกี่ยวโยงถึงขั้นจะพูดแล้วไม่บอกมันก็พูดเอง ตอบรับกันเอง ๆ วันนี้เทศน์เพียงเท่านี้แหละ ให้พากันตั้งอกตั้งใจ เพราะเทศน์ทุกวัน ๆ เหนื่อยมากนะ

วันนี้เทศน์ธรรมดา ๆ เล่าเรื่องครูบาอาจารย์มาเป็นคติตัวอย่างแก่พวกเรา พวกที่มาอยู่ในครัวก็ให้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติ เรารับไว้เพื่อปฏิบัติอรรถธรรมนะ ไม่ได้รับไว้เพื่อเก้ง ๆ ก้าง ๆ ทะเลาะเบาะแว้ง หาเรื่องหาราวโจมตีกัน ปากเปราะอย่างนี้อย่าให้มีนะในวัดนี้ ทางครัวแล้วเราไม่ค่อยจะได้ไปแนะนำสั่งสอน นอกจากเดินดูนั้นดูนี้ไปเท่านั้นละ ที่จะไปแนะนำสั่งสอนเหมือนพระนี้ไม่ได้สอน จึงให้พากันดูแลกันเอง สอนกันเอง อย่าให้คนอื่นมาสอน ให้เราสอนเรานั่นแหละ รับคำจากครูอาจารย์แล้วไปสอนตัวเอง เราสอนตัวเรา เราเด็ดเราดุเราไม่เสียหาย คือไม่มีการกระทบกระเทือนไม่เกิดกิเลส ถ้าคนอื่นมาดุด่าว่ากล่าวมาแนะนำสั่งสอนนี้ แทนที่จะเป็นธรรมมันกลายเป็นกิเลสขึ้นต้านทานกันได้นะ ถ้าเรานำธรรมของท่านไปปฏิบัติตัวของเราแล้วเราฝึกเราดัดเรานี้ไม่เป็น ๆ เอาถึงไหนถึงกันเลย นั่น พากันจำ

ให้อยู่ด้วยกันเป็นผาสุก ให้เห็นว่าทุกคน ๆ มานี้มีหัวใจด้วยกัน คนเราที่มีหัวใจด้วยกันย่อมรับสัมผัสซึ่งกันและกันได้ทาง ตา-หู-จมูก-ลิ้น-กาย-ใจ รับสัมผัสกันได้ อันใดที่จะไปสัมผัสกระทบกระเทือนกันดี-ชั่วประการใด ขอให้ผู้แสดงออกได้พิจารณาเรียบร้อยก่อนแล้วค่อยแสดงออกไป อย่าแสดงออกไปสุ่มสี่สุ่มห้า อันนี้เสียนะ ทะเลาะ

กันเพราะแสดงสุ่มสี่สุ่มห้า ไม่ได้พิจารณาแง่หนักเบาต่าง ๆ ผู้หนึ่งเป็นเจ้าอารมณ์ก็กระทบกันได้ง่าย เอาละให้พร

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ทันต่อเหตุการณ์ **หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร** ทาง internet
www.luangta.com